

**Lielvārdes novada sociālā dienesta
Lielvārdes pilsētas un Lielvārdes pagasta
pārskats par darbu 2009.gadā**

2009.gada pirmo pusgadu Lielvārdes pašvaldības sociālais dienests strādāja ierastajā ritmā un veica sociālo darbu līdzīgi kā 2008.gadā.

No 2009.gada jūlija mēneša izveidots Lielvārdes novada sociālais dienests (turpmāk Sociālais dienests), kurā kopējam sociālajam darbam apvienojās sociālie darbinieki no Lielvārdes, Jumpravas un Lēdmanes sociālajiem dienestiem. Izveidojās vienota Lielvārdes novada pašvaldības iestāde – Lielvārdes novada sociālais dienests. Uzsākot vienotu darbu Lielvārdes novadā izstrādāts jauns Sociālā dienesta nolikums un vienoti saistošie noteikumi, lai sniegtu sociālos pakalpojumus un sociālos pabalstus, ko apstiprināja Lielvārdes novada dome.

2009.gadā izstrādāti arī citi jauni normatīvie akti – darba kārtības noteikumi, instrukcijas, vienotas veidlapas u.tml..

Pabeidzot renovācijas darbus, 2009.gadā darbību uzsāka Sociālā dienesta struktūrvienība - Sociālais dienas aprūpes centrs, kas izvietots divās ēkās Ausekļa ielā 3, Lielvārdē, Lielvārdes novadā.

Sociālais dienas aprūpes centrs izveidots, lai attīstītu sociālo pakalpojumu tīklu Lielvārdes novadā un, lai tas veicinātu sociālā riska grupu personu integrēšanos sabiedrībā, sociālo kontaktu veidošanos, mazinātu cilvēku izolētību un vientulību, sniegtu morālu un psiholoģisku atbalstu ikvienam novada iedzīvotājam.

Domājot par Lielvārdes novada attīstības stratēģiju nākotnē, Lielvārdes novadā kā sociālais pakalpojums perspektīvā būtu nepieciešams veco ļaužu pansionāts. Pansionātā varētu uzturēties novada vientuļie pensionāri, kā arī cilvēki, kuri ir guloši un kopjami. Ja bērni būtu aizņemti ikdienas darbā un nespētu aprūpēt savus slimos vecākus, šo pakalpojumu varētu pirkt mūsu novada privātajā pansionātā.

2009.gadā nepieciešamos sociālos pakalpojumus nācās pirkt no citām institūcijām, kā, piemēram, pakalpojumu bērniem par uzturēšanos krīzes centrā, vientuļu pensionāru ievietošanu vispārējā tipa veco ļaužu pansionātā, pakalpojumus aprūpei, noslēdzot aprūpes līgumus ar aprūpētājiem, pakalpojumu bērnu uzturēšanai bērnu namā u.c.

Lielvārdes novada sociālā dienesta struktūru skatīt pielikumā Nr. 1.

Lielvārdes novada sociālā dienesta **Lielvārdes pilsētas un Lielvārdes pagasta** sociālo pabalstu un sociālo pakalpojumu **budžeta izpildi 2009. gadā:**

Nr. p.k.	Pabalstu veidi	Izpilde 2009.gada 12 mēnešos
1.	Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai	27476,08 95ģim./270pers.

2.	Dzīvokļa pabalsts daudzdzīvokļu mājā	11439,26 156ģim./381pers
3.	Pabalsts kurināmā iegādei privātajā namīpašumā	11120,00 191ģim./441pers
4.	Vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā	1463,83 22ģim./51pers.
5.	Citi pabalsti	45995,04
5.1.	Daļēji vai pilnā apmērā apmaksāts veselības aprūpes pabalsts	3440,45 139ģim./406pers
5.2.	Bērnu ēdināšanas daļējs vai pilnībā apmaksāts pabalsts izglītības iestādēs	22661,20 211ģim./878pers
5.3.	Dzimšanas pabalsts	4000,00 80 pers.
5.4.	Apbedīšanas pabalsts	4400,00 88 pers.
5.5.	Pabalsts pensionāriem un invalīdiem nozīmīgās dzīves jubilejās	100,00 1 pers.
5.6.	<u>Pabalsts Ziemassvētkos:</u>	355,93 30 pers.
5.6.1.	Lieltvārdes novada bāriņtiesas uzskaitē esošajiem bērniem, kuri dzīvo audžuģimenē	65,25 2ģim./6bērniem
5.6.2.	Personām pansionātos un bērniem bērnu namos	290,68 21pers./4bērniem
5.7.	Nacionālajiem karavīriem	60,00 3 pers.
5.8.	Politiski represētajiem	1400,00 70 pers.
5.9.	Pabalsts personām ar funkcionāliem traucējumiem	1230,70 52 ģim./148pers.
5.10.	Pabalsts audžuģimenei par audžuģimenes pienākumu pildīšanu	5144,52 2 ģim./6bērniem.
5.11.	Sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš sasniedzis pilngadību un kuram beigusies ārpus ģimenes aprūpe	530,00 2 bērniem
5.12.	Sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš sekmīgi turpina mācības vispārējās vai prof. izglītības iestādē	1875,00 6 bērniem
5.13.	Sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš sekmīgi turpina studijas augstskolā vai koledžā,	225,00 1 bērniem
5.14.	Sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš sasniedzis pilngadību, dzīvojamās platības īrēšanai	-

5.15.	Dažādi pabalsti	452,24 18 ģim/69 pers.
5.16.	Vienreizējs pabalsts personai, kura atbrīvota no ieslodzījuma vietas	120,00 4 pers.
6.	Sociālā dienesta pakalpojumi:	15615,36
6.1.	Citi sociālās rehabilitācijas pakalpojumi	45,00 1 ģim./5 pers.
6.2.	Personas ievietošana sociālās aprūpes iestādē	15570,36 16 pers.
	KOPĀ	113109,57

2009.gadā Lielvārdes novada sociālā dienesta **Lielvārdes pilsētas un Lielvārdes pagasta** sociālajiem pabalstiem un sociālajiem pakalpojumiem budžetā izlietoti Ls **115060,00**. 2009.gadam sociālo budžetu dome pārskatīja un iedalīja papildus finansiālos līdzekļus reizes divas. Salīdzinoši - 2008.gadā šiem mērķiem izlietoja Ls 65552,56.

2009.gadā Lielvārdes novada sociālā dienesta **Lielvārdes pilsētas un Lielvārdes pagasta** (turpmāk – Lielvārdes) sociālie darbinieki, sociālie pedagogi un citi speciālisti, kā arī Lielvārdes novada sociālā dienesta vadītāja risināja dažādas sociāla rakstura problēmas, sniedzot gan sociālos pabalstus, gan sociālos pakalpojumus, kā arī sniedzot psihosociālu atbalstu kopumā apmēram 5121 novada iedzīvotājam. Šai skaitlī iekļautas arī personas, kas Sociālajā dienestā griezušās vairākkārtīgi.

Lielvārdē trūcīgas personas/ģimenes statuss 2009.gadā izvērtēts un piešķirts 915 personām, t.sk., 277 ģimenēm. Salīdzinoši 2008.gadā trūcīgas personas/ģimenes statuss bijis piešķirts 142 personām, t.sk. 37 ģimenēm.

Garantētā minimālā ienākuma (GMI) līmeņa pabalsta saņēmēji 2009.gadā bija 95 ģimenes, t.sk. 270 personas, kuras saņēma pabalstus par Ls 27476,08. Salīdzinoši 2008.gadā GMI līmeņa pabalsta saņēmēji bija 9 ģimenes, t.sk. 26 personas, kuras saņēma Ls 591,73.

2009.gadā Sociālajā dienestā Lielvārdē reģistrētas un veikts darbs ar 65 augsta sociālā riska ģimenēm, kurās vecāki nerūpējas un atstāj novārtā savus bērnus. Vecāki bijuši vardarbīgi savstarpēji, kā arī pret bērniem, bieži lietojuši alkoholu, bijuši bezatbildīgi. Šajās ģimenēs nebija nodrošinātas bērna pamatvajadzības, emocionālais atbalsts, starp ģimenes locekļiem bija vērojams sociālo iemaņu trūkums.

Sociālie darbinieki strādāja pie tā, lai vecāki būtu atbildīgāki par savu bērnu audzināšanu, izaugsmi un attīstību, lai bērni veidotos par pilnvērtīgām personībām, pietiekoši saņemtu vecāku mīlestību, gādību un uzmanību, būtu motivēti mācīties, radoši pavadīt savu brīvo laiku. Savās vecāku ģimenēs un no tuviniekiem varētu iegūt pozitīvas ģimenes modeļa izpratni u.tml., kam būtu jābūt katra vecāka atbildībai un pienākumam.

Sociālā dienesta sociālās darbinieces darbam ar ģimenēm un bērniem ar minētajām ģimenēm ikdienā veica rūpīgu, iejūtīgu un profesionālu sociālās korekcijas darbu, izstrādājot katrai ģimenei individuālu ģimenes/personas

atveseļošanas programmu, sastādot sociālās rehabilitācijas plānus un slēdzot sadarbības līgumus. Tas ir ilgstošs sociālais darbs, kas gan arī ne vienmēr var vainagoties ar pozitīviem rezultātiem. Biežāk tie ir nelieli panākumi un pozitīvas izmaiņas.

2009.gadā no 65 uzskaitē esošajām augsta riska ģimenēm slēgt varēja tikai 4 ģimeņu lietas, sakarā ar bērnu pilngadību.

53 ģimeņu lietas tika pārņemtas no 2008.gada.

12 ģimeņu lietas tika uzsāktas no jauna.

12 ģimenēs galvenā problēma ir alkoholisms un tā radītās blakus problēmas.

13 ģimenēs ir bērni aizbildnībā.

25 ģimenēs vecākiem bija problēmas ar bērnu audzināšanu (uzvedības, mācību problēmas, saskarsmes u.c.).

9 ģimenēs bija saskarsmes problēmas starp pašiem vecākiem.

5 ģimenēs bērns ir cietis no fiziskās vardarbības.

Minētajās 65 sociālā riska ģimenēs ir 123 bērni (48 bērni ir pirmsskolas vecuma, 75 skolēni un no šīm ģimenēm 17 ir daudz bērnu ģimenes).

Jebkurš Lielvārdes novada sabiedrības pārstāvis var iesaistīties un informēt Sociālā dienesta sociālos darbiniekus par ģimenes savstarpējām nesaskaņām, alkoholisma, narkomānijas u.c. problēmām, kā arī par jebkurām sociālām problēmām sabiedrībā.

2009.gadā Sociālais dienests no dažādām institūcijām un iedzīvotājiem tika saņēmis 462 vēstules. Veikta sarakste, risinot sociāla rakstura jautājumus, sniegtas atbildes, izstrādāti jauni dokumentu projekti, piemēram, Lielvārdes novada apvienošanās projekts, jauni saistošie noteikumi sociālajiem pabalstiem un sociālajiem pakalpojumiem novadā, sagatavotas dažādas atskaites, 2008.gada statistikas pārskats, nosūtītas 752 vēstules dažādām institūcijām un personām.

Visu gadu Sociālajā dienestā saņemti iesniegumi, aizpildītas iztikas līdzekļu deklarācijas un caurlūkoti dažādi klientu iesniegtie dokumenti. Sociālos pakalpojumus un sociālos pabalstus saņēmušas daudzas personas/ģimenes no Lielvārdē deklarētajiem iedzīvotājiem, kā arī sociālie darbinieki veica dažādus citus amata aprakstos paredzētos darba pienākumus. Piemēram, veica apsekošanas mājās, apguva jaunu datorprogrammu, lai veidotu vienotu datu bāzi par saņemtajiem sociālajiem pabalstiem un sociālajiem pakalpojumiem, kārtoja dokumentāciju ilgstoši glabājamo lietu nodošanai Valsts arhīvā, u.c. darba pienākumus.

Veicot ikdienas darbu, noformēti 928 apsekošanas akti dzīvesvietās un sarunu protokoli Sociālajā dienestā.

Ar 133 personām slēgti sadarbības līgumi par līdzdarbības pienākumu pildīšanu.

Katram Sociālā dienesta klientam iekārtota individuāla klienta lieta. 2009.gadā Sociālajā dienestā no jauna reģistrēta 281 klientu lieta. (2008.gadā bija reģistrētas 454 klientu lietas.) 2009.gadā Sociālajā dienestā kopumā iekārtotas 735 personu/ģimeņu lietas, kas norāda, ka ar katru no šīm ģimenēm risinātas dažādas sociāla rakstura problēmas. Daļai no personām/ģimenēm dažādi sociālie jautājumi risināti vairākkārtīgi.

Ikdienā notikušas telefonsarunas, individuālas pārrunas un veikts cits darbs, bet, ievērojot konfidencialitātes principu un klienta intereses, reizēm tās nav dokumentāli fiksētas un klientu lietās netika atspoguļotas.

2009.gadā notikušas 15 Lielvārdes novada domes Sociālo, medicīnas un reliģijas jautājumu komitejas sēdes. Sociālie darbinieki gatavojuši lēmuma projektus, lai risinātu dažāda sociāla rakstura jautājumus. Vienu reizi mēnesī tos virzīja tālākai izskatīšanai un lēmumu pieņemšanai Domes sēdēs.

Reizi trijos mēnešos Sociālais dienests sniedza pārskatu par dienesta darbu Lielvārdes novada domes Sociālo, medicīnas un reliģijas jautājumu komitejas deputātiem.

Sociālajā dienestā 2009.gadā notika 118 Sociālā dienesta sēdes, kas tika protokolētas un kurās izskatīti dažādi novada sociālie jautājumi un pieņemti 1009 lēmumi (šī statistika ir kopēja ar Lielvārdi, Jumpravu un Lēdmani). Pieņemtie lēmumi telefoniski paziņoti novada iedzīvotājiem.

2009.gadā, Sociālais dienests iesaistījās un rakstīja dažādus projektus, lai perspektīvā apgūtu Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansiālos līdzekļus (ERAF). Tika rakstīts arī projekts bērnu vasaras nometnei „Zaļā cepure”.

No 2007.gada 20.aprīļa Sociālais dienests ir reģistrēts Latvijas Valsts Ieņēmumu dienestā kā atsevišķa Lielvārdes novada domes struktūrvienība (iestāde). Sociālais dienests, noformējot nepieciešamo dokumentāciju, ir reģistrēts LR Labklājības ministrijā kā *sociālo pakalpojumu sniedzējs – pašvaldības sociālais dienests* ar 26.01.2009., reģistrācijas apliecība Nr. 370, un kā *pakalpojumu sniedzējs – aprūpe mājās* ar 26.01.2009., reģistrācijas apliecība Nr. 371.

Izveidojoties Lielvārdes novadam, Lielvārdes novada Sociālajā dienestā strādā 21 darbinieks. No 18 sociālā dienesta darbiniekiem, kuri veic sociālo darbu, ieskaitot arī Jumpravas un Lēdmanes pagasta sociālos darbiniekus, 12 darbiniekiem ir augstākā izglītība sociālajā darbā. Sociālajā dienestā nav nevienas sociālās darbinieces, kas būtu bez sociālajam darbam atbilstošas izglītības vai nemācītos. Pašreiz 6 darbinieces turpina mācības, apgūstot sociālā darbinieka specialitāti dažādās augstskolās.

Sociālais dienests 2009.gadā nodrošināja 6 prakses vietas studentiem no dažādām augstskolām, kuri apguva sociālā darba profesiju.

Lai pilnveidotu savu profesionalitāti, Sociālā dienesta vadītāja un sociālās darbinieces 2009.gadā apmeklēja seminārus un kursus par dažādām tēmām, piemēram, klientu motivācijas veidošana, darbs ar nemotivētiem klientiem, sociālā darbinieka loma novada sociālajā dienestā, bērnu attīstība un diagnostikas iespējas agrīnajā vecumā, personību attīstošu tehnoloģiju pielietošana pirmsskolas un sākumskolas apmācībā u.c. Sociālā dienesta vadītāja 8 sesijās izgāja supervīzijas ciklu „Uz vērtībām balstīta vadība”.

Sociālā dienesta psiholoģe atkārtoti nokārtoja eksāmenu un ieguva praktiskā psihologa sertifikātu, kā arī viņa var strādāt kā klīniskais psihologs visā Latvijas teritorijā.

Uz mācību kursiem devās 12 darbinieces. 267 mācību stundās iegūti 23 sertifikāti. Mācību kursiem 2009.gadā bija plānoti Ls100,00, bet paredzētais

finansējums netika iztērēts, jo sociālie darbinieki izmantoja iespējas apmeklēt piedāvātos ikdienas darbam noderīgos bezmaksas mācību seminārus.

Sociālie darbinieki arī 2009.gadā turpināja sevi izglītot un pilnveidot regulāri lasot un iepazīstoties ar jaunāko informāciju laikrakstos, kā arī neatsverama bija iegūtā informācija no dažādiem abonētajiem žurnāliem, piemēram, „Sociālais Darbinieks”, „Psiholoģijas Pasaule”, „Skolotājs”, „Psiholoģija Mums”, „Psiholoģija Ģimenei un Skolai”, „Skola+” u.c. informatīvajiem avotiem.

2009.gadā liels darbs bija jāiegulda, izstrādājot projektu Lielvārdes novada izveidei (Lēdmane, Jumprava, Lielvārde). Tika izstrādātas dažādas shēmas, struktūras, nolikumi, amatu apraksti, lietu nomenklatūra u.c. dokumentu projekti. Aprakstīta vīzija, kāds būtu reālais sociālais darbs no 2009.gada jūlija, apvienojoties vienotā Lielvārdes novadā.

Sociālajam dienestam Lielvārdē arī 2009.gadā turpinājās ilgstošā sadarbība ar Lielvārdes novada nevalstiskajām organizācijām (NVO):

- Lielvārdes Pensionāru biedrību,
- Lielvārdes novada Invalīdu biedrību,
- Lielvārdes Latviešu biedrību,
- Lielvārdes Jauniešu organizāciju,
- Ogres rajona Sarkanā Krusta Lielvārdes filiāli u.c.,

un saredz šo sadarbību arī perspektīvā, savu iespēju robežās, atbalstot NVO un sadarbojoties.

NVO pārstāvji arī 2009.gadā palīdzēja Sociālā dienesta darbā, un, tāpat kā iepriekšējos gados, turpināja apmeklēt novada personas ar invaliditāti un pensionārus, kuri veselības problēmu dēļ ikdienā neiziet no savām mājām, kuri dzīvo vieni, ir slimi, vientuļi u.tml. Viņi ziņoja Sociālajam dienestam par šo cilvēku situācijām un sociālie darbinieki veica nepieciešamo sociālo darbu.

2009.gadā sociālie darbinieki piedalījās Lielvārdes novada Invalīdu biedrības un Lielvārdes Pensionāru biedrības pasākumos. Turpinājās sadarbība ar Lielvārdes Jauniešu organizāciju 2009.gada Ziemassvētkos, kad jaunieši, saņemot Sociālā dienesta apzināto vientuļo pensionāru sarakstu, devās apsveikt 92 Lielvārdes vientuļos pensionārus.

2009. gada nogale – Adventes laiks bija bagātīgi piepildīts ar dažādiem labiem darbiem un pasākumiem.

Daudzi labi cilvēki, Ziemassvētkus gaidot, nodarbojās ar dāvināšanas prieku un labdarību un, sadarbojoties ar Sociālo dienestu, dažnedažādā veidā iepriecināja ļoti daudzus Lielvārdes novada iedzīvotājus.

Iepriecināja 30 Lielvārdes novada sociālā dienesta redzeslokā zināmos bērnus, kuriem noteikta invaliditāte.

Sponsors Kristaps Lepsis lūdza Sociālajam dienestam norādīt 30 trūcīgas ģimenes, kuras apciemoja viņu dzīvesvietās, iepriecināja svētkos, dāvinot katrai ģimenei pārtikas paku.

Kultūras namā „Lielvārde” notika skaists Ziemassvētku koncerts, veltīts novada pensionāriem un personām ar invaliditāti, kurā muzicēja Lielvārdes Mūzikas skolas pedagogi, spēlējot čellu, vijoli un klavieres, Ziemassvētku

dziesmas dziedāja mazie Mūzikas skolas bērni un grupa „Mik 8”, koncertu vadīja skolotāja Baiba Klepere.

Lielvārdes novada domes Sociālo, medicīnas un reliģijas jautājumu komitejas priekšsēdētājs Juris Reihlers, sadarbojoties ar aktīviem Lielvārdes Evaņģēliski Luteriskās baznīcas draudzes cilvēkiem, Ziemassvētku laikā apmeklēja Sociālā dienesta un ģimenes ārstu norādītas 25 personas, kuras veselības problēmu dēļ nevar iziet ārpus mājas.

Anonīms labdaris, sadarbojoties ar Sociālo dienestu, sagādāja negaidītu pārsteigumu Ziemassvētkos un Sociālajā dienas aprūpes centrā organizētajā pasākumā iepriecināja 104 daudz bērnu ģimeņu bērnus, šoreiz gan tikai ģimenes, kurās ir 4 un vairāk bērni. Bērni bija gatavojuši un sniedza Ziemassvētku Rūķim priekšnesumus.

Friziere Kristīne Kronentāle, sadarbojoties ar Sociālo dienestu un pensionāta „Madliena” direktoru Alvaru Šteinbergu, vairākas dienas ieradās pensionātā „Madliena” un bez atlīdzības frizēja matus, dalīja firmas „Svarzkopf” dāvanīņas, radot pensionātā ievietotām personām jauku Ziemassvētku noskaņojumu un labāku pašsajūtu, iepriecinot viņus svētkos ar savu darbu.

Anonīmais sponsors, sadarbojoties ar Sociālo dienestu, Ziemassvētku laikā ieradās sociālo darbinieku norādītajās 9 dzīvesvietās ar sarūpētām siltām pusdienām.

Ar Sociālā dienesta starpniecību Lielvārdes Spīdolas ielas daudzdzīvokļu māju vairāki iedzīvotāji lūdza pateikties laikrakstā „Lielvārdes Ziņas” par to, ka nu jau otro gadu daudzdzīvokļu māju masīva vidū rotājas slaida, koši ar gaismiņām izgreznota un iedegta svētku egle. Paldies jāpasaka arī tiem cilvēkiem, kuri daudzus gadus atpakaļ tieši šajā vietā iestādījuši mazu eglīti, kas tagad izaugusi liela un, svētku laikā izgreznota, izskatījusies kā Svētku Karaliene.

Sociālais dienests vēlreiz saka lielu *paldies* visiem labajiem cilvēkiem, kuri nodarbojās ar dāvināšanas prieku un veica labdarību svētku laikā 2009.gada nogalē!

2009.gadā sociālie darbinieki četriem jauniešiem - 12.klašu skolniekiem, kuri pēc vidējās izglītības iegūšanas vēlējās turpināt mācības dažādās augstskolās, cerot iegūt atbalstu un finansiālos līdzekļus mācību maksām, sagatavoja ieteikumu vēstules iesniegšanai Vītoli fondā un fondā „Ceļa maize”.

2009.gadā turpinājās sociālo darbinieku veiksmīgā sadarbība ar Lielvārdes pasta darbiniekiem. Pastnieki informēja sociālos darbiniekus par problēmām, ko ievēroja, veicot savu ikdienas darbu, tiekoties ar dažādiem Lielvārdes novada iedzīvotājiem.

2009.gadā Sociālā dienesta sadarbība notika arī ar speciālistiem no citām institūcijām: pedagogiem izglītības iestādēs, ģimenes ārstiem, bāriņtiesu darbiniekiem, pastniekiem, policijas darbiniekiem, u.c. Veicot komandas darbu, risinātas dažādas sociāla rakstura problēmas. Paldies arī iedzīvotājiem, kuri, izsakot savu viedokli, snieguši informāciju un iesaistījušies sociālo problēmu risināšanā.

2009.gadā Lielvārdes novada laikrakstā „Lielvārdes Ziņas” tika ievietota informācija par sociālajiem jautājumiem, apsveikumi svētkos u.c. sociāla rakstura informācija.

Sociālajam dienestam, risinot pabalstu un pakalpojumu sniegšanas jautājumus, nācās saskarties arī ar bezdarba problēmām novadā. Motivējām iedzīvotājus pārkvalificēties, pētījām darba tirgus iespējas. Skaidrojām iespējas par mācībām vakara vidusskolā, veicinājām šo personu iniciatīvu un pašaktivitāti, tādējādi mazinot sociālās atstumtības sajūtas. Centāmies pārliecināt meklēt darbu Latvijā un nebraukt uz ārvalstīm, ieteicām apgūt profesionālo izglītību vai iegūt augstāko izglītību personām ar invaliditāti par valsts budžeta līdzekļiem u.tml.

2009.gadā Sociālais dienests Lielvārdē turpināja pilnveidot datu bāzi par Lielvārdē deklarētām iedzīvotāju kategorijām. Apzināti:

- invalīdi (pieaugušie) - 251 personas:
  - 1. grupas invalīdi – 29 persona;
  - 2. grupas invalīdi – 122 personas;
  - 3. grupas invalīdi – 100 personas;
- bērni invalīdi – 18 bērni;
- daudz bērnu ģimenes (3 un vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam) – 122 ģimenes, tajās 401 bērni;
- nepilnās ģimenes (šķirtās ģim., viens no laulātajiem miris, vientuļās mātes, kurās ir bērni līdz 18 gadu vecumam) – 133 ģimenes, tajās 183 bērni;
- bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, bērni aizbildnībā – 18 personas, no tiem 4 bērni atradās bērnu namā „Laubere”;
- vientuļie pensionāri – 92 personas;
- aprūpējamās personas (ar aprūpētāju slēdzot aprūpes līgumu) – 1 persona;
- aprūpējamās personas (ar aprūpētāju Sociālajam dienestam neslēdzot aprūpes līgumu, bet sameklējot atbalsta personu) – 18 personas;
- politiski represētās personas – 70 personas;
- Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušās personas un avārijas seku likvidēšanas dalībnieki – 24 personas;
- personas, kuras atrodas ilgstošas aprūpes iestādēs – 22 personas.

Apkopojot augstāk minēto un izdarot secinājumus par Lielvārdē 2009.gadā veikto sociālo darbu, Sociālā dienesta darbinieces norāda, ka sociālā darba apjoms, salīdzinot ar 2008.gadu, Lielvārdē ievērojami palielinājies. Īpaši 2009.gada nogalē, kad valstī ievērojami pieauga bezdarba līmenis, pasliktinājās finansiālais stāvoklis ģimenēs un ļoti daudzi novada iedzīvotāji meklēja atbalstu Sociālajā dienestā.

Lielvārdes novada sociālā dienesta nodarbinātības organizatora pārskats par darbu 2009.gadā

Lielvārdes novada pašvaldība iesaistījusi aktīvā nodarbinātības pasākuma „Apmācība darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai, ja darba devējs ir pašvaldība” īstenošanā. Starp Lielvārdes novada pašvaldību un NVA Ogres filiāli noslēgtais līgums paredz laikā posmā no 2009.gada 15.septembra līdz 2010.gada 31.decembrim Lielvārdes novadā izveidot 145 darba vietas bezdarbniekiem, kuri nesaņem (vai beiguši saņemt) bezdarbnieka pabalstu saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam". 2009.gadā izveidotas 85 darba vietas. Bezdarbnieki tika nodarbināti teritoriju labiekārtošanas un apkārtnes sakopšanas darbos atbilstoši sezonālībai - lieko krūmu izciršana, lapu grābšana, ābolu ražas vākšana, vieglo atkritumu savākšana, dzīvžogu apgriešana, ietvju slaucīšana, ietvju attīrīšana no sniega un apledošanas. Par mēnesī nostrādāto laiku darba praktizēšanā **bezdarbnieks saņem stipendiju LVL 100 apmērā**. Šī summa netiek aplikta ar nodokļiem.

Pēc norīkojuma no Valsts probācijas dienesta Ogres teritoriālās struktūrvienības Lielvārdes novadā no 01.09.2009.gada līdz 31.12.2009. nodarbināti piespiedu darbos 6 cilvēki.

Lielvārdes novada sociālā dienesta Lielvārdes pilsētas un Lielvārdes pagasta sociālo pedagogu pārskats par darbu 2009.gadā

2009.gadā Lielvārdes novada sociālā dienesta divi sociālie pedagogi Lielvārdē veica sociālpedagoģisko darbu ar Lielvārdes novadā deklarētajiem bērniem un viņu ģimenēm. Sociālpedagoģiskais darbs tika veikts arī ar citās pašvaldībās dzīvojošajiem bērniem, kuri apmeklēja Lielvārdes novada vispārīzglītojošās skolas.

Trijās Lielvārdes vispārīzglītojošajās skolās un Pirmsskolas izglītības iestādē (PII) „Pūt vējiņi” 2009.gadā kopā mācījās 1287 audzēkņi, t.i.:

E.Kauliņa Lielvārdes vidusskolā – 532 skolēni;

Lielvārdes pamatskolā – 339 skolēni;

Kaibalas pamatskolā – 100 skolēni;

PII „Pūt vējiņi”- 316 bērni.

Sociālie pedagogi Lielvārdē 2009.gadā savā darbā izmantoja dažādas sociālpedagoģiskās darba metodes: problēmas identificēšanu, situācijas analīzi, sadzīves apstākļu izpēti, atbalsta resursu meklēšanu, individuālās sarunas ar skolēnu, sarunas ar skolotājiem, vecākiem, konsultācijas un rezultātu analīzi.

Tika sniegtas individuālās konsultācijas vecākiem un pedagogiem bērnu audzināšanas, dažādu vecumposmu īpatnību, tiesību aizsardzības u.tml. jautājumos.

Lielvārdes sociālie pedagogi regulāri piedalījās Lielvārdes novada sociālā dienesta sēdēs, kopīgi risināja dažādus sociālos gadījumus, sniedza izziņāto informāciju, noformēja nepieciešamo dokumentāciju un pieņēma lēmumus. Kopā ar Lielvārdes novada sociālā dienesta darbiniekiem vai Lielvārdes novada pašvaldības policiju apsekoja augsta riksa ģimenes viņu dzīvesvietās, lai noskaidrotu ģimenes sadzīves apstākļus, kas bieži ir iemesls skolēnu nesekmībai un neattaisnotiem skolas kavējumiem. Sociālie pedagogi veica sekmju uzskaiti un analīzi, dienasgrāmatu pārbaudi, lai iesaistītu vecākus līdzdarboties viņu bērnu audzināšanā un radušos problēmu risināšanā.

Izglītības iestādēs, lai uzlabotu skolas un ģimenes sadarbību, risinātu konfliktsituācijas, motivētu skolēnus mācīties, sociālie pedagogi sadarbojās ar klašu audzinātājiem, priekšmetu skolotājiem, psihologiem, administrāciju, veidojot komandas darba principu. Sociālie pedagogi palīdzēja risināt dažāda rakstura konfliktus, kas bija radušies starp skolēnu un skolotāju, skolēnu un skolēnu, skolotāju un vecākiem, kā arī citas sociālas problēmas. Aizstāvot bērna intereses, sociālie pedagogi uzklauzīja skolotājus, bērnus un viņu vecākus, lai kopīgi rastu visoptimālākos situāciju risinājumus.

Sociālie pedagogi sadarbojās ar Lielvārdes novada Lielvārdes bāriņtiesu, Lielvārdes novada pašvaldības policiju, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Ogres iecirkņa Nepilngadīgo Lietu Inspekciju, Valsts probācijas dienesta Ogres teritoriālo struktūrvienību, vispārējām un profesionālām izglītības iestādēm, u.c.

No visām Lielvārdes izglītības iestādēm, kā arī no citām mācību iestādēm, piemēram, Ķeguma, Ogres, u.c. sociālie pedagogi 2009.gadā veikto darbu atspoguļojuši 244 bērnu personu lietās, kuriem ir uzvedības traucējumi, nepietiekams zināšanu līmenis un neattaisnoti mācību stundu kavējumi, kā arī vecāki nepietiekoši nodrošināja bērnu aprūpi un audzināšanu. Veikto darbu sociālie pedagogi atspoguļoja, noformējot sarunu protokolus un aizpildot dažādus dokumentus, kurus ievietoja bērnu personu lietās.

Lielvārdes skolās sociālie pedagogi veica preventīvo darbu, informējot un izskaidrojot skolēniem dažādus normatīvos aktus bērnu tiesību aizsardzības jautājumos, kā arī likumīgās iespējas saņemt nepieciešamo sociālo palīdzību ikdienas vai krīzes situācijās.

Sociālie pedagogi piedalījās deviņās vecāku sapulcēs, atbalsta personāla sanāksmēs, skolu pedagoģiskās padomes un vecāku padomes sēdēs.

Lai pilnveidotu savas profesionālās prasmes, Lielvārdes sociālie pedagogi iespēju robežās apmeklēja konferences, kursus un supervīzijas sociālajiem pedagogiem.

2009.gada jūlija mēnesī sociālie pedagogi, sadarbībā ar Sociālās dienas aprūpes centra vadītāju, organizēja vasaras dienas nometnes „Zaļā cepure” divām dažāda vecuma bērnu grupām. Vasaras dienas nometni „Zaļā cepure” apmeklēja 50 bērni vecumā no 8 līdz 15 gadiem. Šīs nometnes bija paredzētas bērniem no daudz bērnu, maznodrošinātām un sociālā riska ģimenēm. Finansējumu nometnei piešķīra Lielvārdes novada dome.

Lai informētu Lielvārdes novada iedzīvotājus par norisēm nometnē „Zaļā cepure”, sociālie pedagogi izveidoja rakstu, kas tika publicēts Lielvārdes novada laikrakstā „Lielvārdes Ziņas”, kā arī ievietoja informāciju portālā www.ogresfakti.lv. Lielvārdes novada mājas lapā sociālie pedagogi ievietoja bilžu galeriju un Dienas centrā uzstādīja fotogrāfiju izstādi, kurā atspoguļoja interesantākos notikumus nometnē „Zaļā cepure”.

2009.gada augusta mēnesī sociālie pedagogi nodrošināja Lielvārdes, Lēdmanes un Jumpravas 25 maznodrošināto ģimeņu bērnu piedalīšanos akcijas „Skolas soma” noslēguma pasākumā Rīgā.

Sākoties jaunam mācību gadam, sociālie pedagogi iepazīstināja un skaidroja Lielvārdes vispārizglītojošo skolu 3.-8. klašu skolēnus ar „Bērnu tiesību aizsardzības likumu” un Saistošajiem noteikumiem „Par sabiedrisko kārtību Lielvārdes novada administratīvajā teritorijā”.

Sadarbībā ar Ogres iecirkņa Nepilngadīgo lietu inspektori, 2009.gadā tika organizētas nodarbības Lielvārdes vispārizglītojošo skolu 7.-9. klašu audzēkņiem par administratīvajiem pārkāpumiem un civillikumā noteiktajām normām, bet 1.-4. klašu skolēniem tika rādīta filma par bērnu drošību sadzīvē un sociālajā vidē.

Sadarbībā ar Latvijas ģimenes plānošanas un seksuālās veselības asociāciju „Papardes zieds” un Sociālo dienas aprūpes centru, Lielvārdes vispārizglītojošo skolu 8.klases skolēniem tika piedāvāta informatīva un izglītojoša lekcija par pusaudžu reproduktīvo veselību.

2009.gada decembra mēnesī, pirmo reizi Lielvārdes novadā, tika organizēti „Dūraiņu svētki”, kuru tapšanā piedalījās arī Lielvārdes sociālie pedagogi. Apmeklētājiem bija iespēja noskatīties koncertu, skolas bērnu darbu izstādi, piedalīties radošajās darbnīcās, rotaļās, sasildīties pie ugunsкура un baudīt siltu tēju ar pīrāgiem. Lielvārdes novada iedzīvotāji bija dāsni dalījušies labestībā – dāvinot cimdus, zeķes un segas novada trūcīgākajiem iedzīvotājiem. Aizsākto tradīciju ir doma turpināt nākošajā gadā, pilnveidojot pasākumu.

2009.gada nogalē sociālajiem pedagogiem, uzsākot sociālpedagogisko darbu arī Lēdmanes pamatskolā un Jumpravas vidusskolā, sākotnējais darba uzdevums minētajās izglītības iestādēs bija izzināt problēmsituācijas un strādāt pie aktuālākajiem gadījumiem. 2009.gada nogalē, palielinoties sociālo darbinieku skaitam, arī Jumpravā un Lēdmanē varēja aktīvāk uzsākt sociālo darbu ar augsta sociālā riska ģimenēm.

Lielvārdes novada sociālā dienesta Jumpravas pagasta sociālā darba pārskats par 2009.gadu

2009.gada sākumā sociālo darbu Jumpravas pagasta pašvaldībā veica 2 sociālie darbinieki – sociālā dienesta vadītāja un sociālā darba organizatore. No 2009.gada jūlija mēneša tika izveidots Lielvārdes novada sociālais dienests, kur darbu Jumpravas pagastā turpināja veikt 2 darbinieces – sociālā darbiniece un

sociālā darbiniece ar ģimenēm un bērniem, paralēli veicot arī sociālā pedagoga darbu.

Lielvārdes novada sociālā dienesta **Jumpravas pagasta** sociālo pabalstu un sociālo pakalpojumu **budžeta izpilde 2009. gadā**

Nr. p.k.	Pabalstu veidi	Izpilde 2009.gada 12 mēnešos
1.	Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai	7695,20 39 ģim./183 pers.
2.	Dzīvokļa pabalsts daudzdzīvokļu mājā	695,00 17 ģim./37 pers.
3.	Pabalsts kurināmā iegādei privātajā namīpašumā	2150,00 43 ģim./83 pers.
4.	Vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā	670,00 15 ģim./pers.
5.	Citi pabalsti	16829,52 298 ģim./pers.
5.1.	Daļēji vai pilnā apmērā apmaksāts veselības aprūpes pabalsts	2290,00 70 ģim./pers.
5.2.	Bērnu ēdināšanas daļējs vai pilnībā apmaksāts pabalsts izglītības iestādēs	5065,19 55 ģim./pers.
5.3.	Dzimšanas pabalsts	2180,00 22 pers.
5.4.	Apbedīšanas pabalsts	2450,00 23 pers.
5.5.	Pabalsts pensionāriem un invalīdiem nozīmīgās dzīves jubilejās	1100,00 22 pers.
5.6.	Pabalsts Ziemassvētkos:	660,00 39 pers.
5.6.1.	Personām pansionātos un bērniem bērnu namos	120,00 12 pers./bērniem
5.6.2.	Politiski represētajiem	540,00 27 pers.
5.7.	Pabalsts personām ar funkcionāliem traucējumiem	550,00 11 ģim./pers.
5.8.	Dažādi pabalsti	2514,33 55 ģim./pers.
5.9.	Vienreizējs pabalsts personai, kura atbrīvota no ieslodzījuma vietas	20,00 1 ģim./pers.
6.	Sociālā dienesta pakalpojumi:	10081,00 15 pers.
6.1.	Citi sociālās rehabilitācijas pakalpojumi	494,00 1 pers.

6.2.	Personas ievietošana sociālās aprūpes iestādē	8312,00 7 pers.
6.3.	Aprūpes līgumi	1275,00 7 pers.
	KOPĀ	38120,72 427 ģim./pers.

Lielvārdes novada sociālā dienesta **Jumpravas pagastā** (turpmāk tekstā – Sociālais dienests) 2009.gadā piešķirtais budžets sociālajiem pabalstiem un sociālajiem pakalpojumiem bija **Ls 39760,00**.

2009.gada budžets neizpildījās par **Ls 1639,28**.

2010.gadā piešķirts budžets sociālajiem pabalstiem un sociālajiem pakalpojumiem Ls 59880,00 apmērā.

Sociālā dienesta sociālie darbinieki 2009.gadā risinājuši dažādas sociāla rakstura problēmas, sniedzot gan sociālos pabalstus un sociālo palīdzību, gan veicot psihosociālu atbalstu 2012 pagasta iedzīvotājiem.

2009.gadā Jumpravas pagastā trūcīgas personas/ģimenes statuss izvērtēts un piešķirts 465 personām no 193 ģimenēm. Salīdzinoši 2008.gadā trūcīgas personas/ģimenes statuss bijis piešķirts 61 personām no 25 ģimenēm.

2009.gadā Sociālais dienests no dažādām institūcijām un iedzīvotājiem saņēma 159 vēstules, veica saraksti, risinot sociāla rakstura jautājumus, sniedza atbildes, sagatavoja jaunus dokumentus, atskaites, gada pārskatus, nosūtīja 200 vēstules dažādām institūcijām un personām.

Papildus 2008.gadā ieviestajām 152 personu lietām 2009.gadā reģistrētas 99 jaunas personu lietas, kas 2009.gadā kopā veido 215 klienta lietu. Sociālos pabalstus un pakalpojumus saņēmušas 221 ģimene, t.i., 528 Jumpravas pagasta iedzīvotāji.

Apsēkoti cilvēki dzīvesvietās, kas dokumentēts 49 apsekošanas aktos, veiktas sarunas Sociālajā dienestā un dokumentētas 39 sarunu protokolos, ar 120 personām slēgti līgumi par līdzdarbības pienākumiem un ar 7 personām slēgti līgumi par aprūpi mājās. 8 iedzīvotājiem kārtoti dokumenti sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemšanai.

2009.gadā Sociālā dienestā uzskaitē bija 14 sociālā riska ģimenes, kurās ir 34 bērni (18 bērni ir pirmsskolas vecuma, 16 skolēni un no šīm ģimenēm 8 ir daudz bērnu ģimenes). Darbā ar sociālā riska ģimenēm rakstīti 6 sarunu protokoli, veiktas 33 apsekošanas dzīves vietās un rakstīti apsekošanas akti.

2009.gadā sociālie darbinieki apzinājuši un sociālo palīdzību organizējuši 28 pagasta vientuļajiem pensionāriem, 20 daudz bērnu ģimenēm, 11 invalīdu biedrības biedriem, 3 bērniem invalīdiem, 27 politiski represētām personām, 12 pansionātos un bērnu namos ievietotām personām, t.sk., 7 personas izdevumus sedz Sociālais dienests no sociālā budžeta, 3 personas atrodas valsts aprūpes institūcijās un 2 personām sociālie darbinieki palīdzēja ievietot tuviniekus ilgstošas aprūpes institūcijās.

Uz 2010.gada aprīļa mēneša beigām Jumpravas pagastā apzināti:

- invalīdi (pieaugušie) - 42 personas;
- 1. grupas invalīdi – 6 persona;

- 2. grupas invalīdi – 32 personas;
- 3. grupas invalīdi – 4 personas;
- bērni invalīdi – 3 bērni;
- daudz bērnu ģimenes (3 un vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam) – 30 ģimenes, tajās 109 bērni;
- nepilnās ģimenes (šķirtās ģim., viens no laulātajiem miris, vientuļās mātes, kurās ir bērni līdz 18 gadu vecumam) – 26 ģimenes, tajās 48 bērni;
- bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, bērni aizbildnībā – 3 personas, no tiem 1 bērns atradās bērnu namā „Laubere”;
- vientuļie pensionāri – 28 personas;
- aprūpējamās personas (ar aprūpētāju slēdzot aprūpes līgumu) – 7 personas;
- aprūpējamās personas (ar aprūpētāju Sociālajam dienestam neslēdzot aprūpes līgumu, bet sameklējot atbalsta personu) – iepriekš nav veikta šāda uzskaitē;
- politiski represētās personas – 27 personas;
- Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušās personas un avārijas seku likvidēšanas dalībnieki – iepriekš nav veikta uzskaitē;
- personas, kuras atrodas ilgstošas aprūpes iestādēs – 6 personas.

Aktivizējot kultūras un izglītojošus pasākumus 2009.gadā, sociālo darbinieku un pagasta aktīvistu Vecmāmiņu klubs „Kamolītis” saņēma finansējumu no Ogres rajona pašvaldības un realizēja projektu „Zāļu tēju darbnīca Jumpravā”. 2009.gadā pagasta pensionāriem un invalīdiem tika organizēti Pavasara ieskaņu un Ziemassvētku pasākumi un ekskursija uz Cēsīm. Notika sadarbība ar jaunizveidotā Lielvārdes novada sociālā dienesta Sociālo dienas aprūpes centru un Lielvārdes novada sociālā dienesta darbiniekiem Lielvārdē un Lēdmanē. Noslēgti sadarbības līgumi par labdarības palīdzības saņemšanu no SIA „Degas” un bērnu fonda „Eurika”.

Sociālā pedagoģe darbu Jumpravas vidusskolā un VPII „Zvaniņš” uzsāka tikai ar 2009.gada oktobra mēnesi. Sociālā pedagoga uzdevums ir palīdzēt kopskaitā 292 Jumpravas izglītības iestāžu bērniem, vecākiem un skolotājiem dažādu sociālo problēmu risināšanā, kas rada traucējumus izglītības ieguves procesā un savstarpējās attiecībās. 2009.gadā uzsākts sociālpedagoģisks darbs ar aptuveni 15 bērniem, kuriem bija ar uzvedības, nesekmības un klaiņošanas traucējumi.

Lielvārdes novada sociālā dienesta Lēdmanes pagasta sociālā darba pārskats par 2009. gadu

Iestādes funkcijas:

Organizēt sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu Lielvārdes novada Lēdmanes pagasta teritorijā savu dzīvesvietu deklarētām ģimenēm (personām). Sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušām trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to

pamatvajadzības (ēdiens, mājoklis, veselības aprūpe, obligātā izglītība) un veicinātu darbaspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā. Informēt pagasta iedzīvotājus par iespējām pieprasīt un saņemt sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību, kā arī noteikt līdzdarbības pienākumus problēmas risināšanas procesā. Veikt apsekošanas dzīvesvietā, ja paredzamā palīdzība ir saistīta ar klienta materiālo resursu izvērtējumu. Sekot, lai piešķirtā sociālā palīdzība tiktu izmantota atbilstoši paredzētajiem mērķiem.

Galvenie rādītāji:

Laika periodā no 01.01.2009. līdz 30.06.2009. kopā tika saņemti 142 iedzīvotāju iesniegumi – pieprasījumi izvērtēt sociālās palīdzības piešķiršanas nepieciešamību. Par dzīvesvietas nodrošināšanu sociālās aprūpes dzīvoklī ar īres tiesībām - 2 iesniegumi, par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nodrošināšanu – 2 iesniegumi un par ilgstošas sociālās aprūpes pakalpojuma nodrošināšanu - 1 iesniegums.

Sākot ar laika periodu no 01.07.2009. līdz 31.12.2009. saņemti sekojoši iesniegumi:

- trūcīgās ģimenes /personas statusa piešķiršanai reģistrēti 43 iesniegumi;
- garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai reģistrēti 18 iesniegumi;
- dzīvokļa pabalstiem un kurināmā iegādei reģistrēti 12 iesniegumi;
- bērnu ēdināšanas pabalstiem reģistrēti 20 iesniegumi;
- pabalstiem ārkārtas situācijās un dažādu citu pabalstu piešķiršanai reģistrēti 52 iesniegumi.

Minētājā laika periodā veiktas 39 apsekošanas personu dzīvesvietās.

2009. gadā, izvērtējot iedzīvotāju materiālo stāvokli, konstatēta atbilstība trūcīgas ģimenes statusam 55 ģimenē, t.sk. 168 personām.

Izveidotas un iekārtotas 95 klientu lietas, kurās atspoguļota pamatinformācija par klientu, problēmsituācijas raksturojums, apkopota nepieciešamā dokumentācija, atspoguļota sadarbības dinamika.

Pasliktinoties sociāli ekonomiskajam stāvoklim valstī, kas skar arī mūsu pašvaldības iedzīvotājus, salīdzinoši ar 2008.gada rādītājiem, 2009.gadā strauji pieaudzis trūcīgo ģimeņu/personu loks, kurām nepieciešams izmaksāt pamatpabalstu garantēto minimālo ienākumu līmeņa nodrošināšanai uz katru ģimenes locekli (GMI pabalstu). Komplicēto sociālo problēmu loks - bezdarbs, zems ienākumu līmenis, atkarību problēmas, pēkšņas saslimšanas, palielina to cilvēku skaitu, kuriem ir nepieciešams sociālā dienesta atbalsts.

Šajā laika periodā pagasta iedzīvotājiem, tikai iestājoties gadījumam, neizvērtējot viņu materiālo stāvokli, tika izmaksāti vienreizēji pabalsti sakarā ar bērna dzimšanas reģistrēšanu pagastā, pabalsti veselības uzlabošanai, nozīmīgās dzīves jubilejās iedzīvotājiem, kuri sasnieguši 75 gadu vecumu un turpmāk ik pa pieciem gadiem, un apbedīšanas pabalsti. 2010.gadā minētos pabalsta veidus vairs neparedz spēkā esošie normatīvie akti.

Sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām, trūcīgajiem un maznodrošinātajiem pagasta iedzīvotājiem organizēta humānās palīdzības sūtījumu dalīšana (lietoti apģērbi apavi, sadzīves priekšmeti, mēbeles un pārtikas pakas).

Ar NVA Ogres filiāles atbalstu pagasta iedzīvotāji iesaistīti dažādos nodarbinātību veicinošos pasākumos, lai veicinātu nodarbinātības iespējas. Diviem pagasta iedzīvotājiem, t.sk. vienam invalīdam, joprojām ir iespēja strādāt NVA subsidētajā darba vietā Lēdmanes pagastā.

Uzsākot sociālo darbu novadā, Lielvārdes novada sociālajā dienestā ir iespēja nodrošināt pagasta iedzīvotājiem kvalitatīvāku un savlaicīgāku lēmumu pieņemšanu par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu izskatīšanu normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, lēmuma pieņemšanai piesaistot arī pārējos sociālā dienesta sociālā darba speciālistus.

2009.gada nogalē Lēdmanes pagastā sociālo darbu veica jau divi sociālie darbinieki. Viena slodze – sociālais darbinieks. Vēl viens sociālais darbinieks apvienoja: 0,4 slodzes – sociālais darbinieks darbam ar ģimenēm un bērniem un 0,3 slodzes – sociālais pedagogs.

Zemāk atspoguļotajā tabulā redzams iedalītais un izlietotais sociālais budžets sociālajai pabalstiem un sociālajiem pakalpojumiem Lēdmanes pagasta iedzīvotājiem 2008. un 2009. gadā, kā arī paredzētie līdzekļi 2010.gada periodam:

Nr. p.k.	Pabalstu veidi	2008.gadā		2009.gadā		2010.gadā
		Pabalstu summa	Ģim./ personas	Pabalstu summa	Ģim./ personas	Pabalstu summa
I	Lielvārdes novada pašvaldības sociālie pakalpojumi	1466,00	2 pers.	-	-	11140,00
II	Sociālie pabalsti	11756,00		15397,00		26595,00
1.	Pabalsts garantētā minimālā ienākumu (GMI) līmeņa nodrošināšanai	661,00	9 ģim./ 113pers.	3312,00	23ģim./ 57pers.	14295,00
2.	Vienreizējs dzīvokļa pabalsts daudzdzīvokļu mājā	2144,00	46 ģim./ 71 pers.	1549,00	21 ģim./ 58 pers.	3095,00
3.	Vienreizējs pabalsts kurināmā iegādei privātajā namīpašumā	1884,00	34 ģim./ 51 pers.	580,00	9 ģim./ 9 pers.	1000,00
4.	Vienreizējs pabalsts ārkārtas situācijā	1180,00	28 pers.	1637,00	32 pers.	1800,00
5.	Sociālās garantijas bārenim un bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kurš ir ārpus ģimenes aprūpē, kā arī pēc ārpus ģimenes aprūpes beigšanās	2060,00	4 pers.	675,00	3 pers.	2265,00
6.	Citi pabalsti	3827,00		7644,00		3760,00
6.1.	Bērnu ēdināšanai izglītības	1651,00	71 pers.	1877,00	84 pers.	1800,00

	iestādēs daļējs vai pilnā mērā apmaksāts pabalsts					
6.2.	Daļēji vai pilnā mērā apmaksāts veselības aprūpes pabalsts	832,00	34 pers.	1491,00	82 pers.	1800,00
6.3.	Dažādi pabalsti (pases izgatavošanai, pamatvajadzību nodrošināšanai, mācību līdzekļu iegādei u.tml.)	1344,00	75 ģim./ 95 pers.	4276,00	85 ģim./ 147 pers.	160,00
III	Lielvārdes novada pašvaldības finansiālais vai materiālais pabalsts novada iedzīvotājiem	-	-	-	-	380,00
IV	Kopā:	13222,00		15397,00		37735,00

Uz 2010.gada marta mēneša beigām Lēdmanes pagastā apzināti:

- invalīdi (pieaugušie) - 62 personas;
- 1. grupas invalīdi – 9 personas;
- 2. grupas invalīdi – 47 personas;
- 3. grupas invalīdi – 6 personas;
- bērni invalīdi – 8 bērni;
- daudz bērnu ģimenes (3 un vairāk bērni līdz 18 gadu vecumam) – 13 ģimenes, tajās 45 bērni;
- nepilnās ģimenes (šķirtās ģim., viens no laulātajiem miris, vientuļās mātes, kurās ir bērni līdz 18 gadu vecumam) – 26 ģimenes, tajās 48 bērni;
- bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, bērni aizbildnībā – 4 personas, no tiem bērnu namā „Laubere” neatradās neviens bērns;
- vientuļie pensionāri – 29 personas;
- aprūpējamās personas (ar aprūpētāju slēdzot aprūpes līgumu) – nebija neviena persona;
- aprūpējamās personas (ar aprūpētāju Sociālajam dienestam neslēdzot aprūpes līgumu, bet sameklējot atbalsta personu) – 2 personas;
- politiski represētās personas – 9 personas;
- Černobiļas atomelektrostacijas avārijas rezultātā cietušās personas un avārijas seku likvidēšanas dalībnieki – 5 personas;
- personas, kuras atrodas ilgstošas aprūpes iestādēs – 2 personas.

Lielvārdes novada sociālā dienesta Lēdmanes pagasta sociālā darbinieka/sociālā pedagoga pārskats par darbu 2009.gadā

Lēdmanes pagastā 2009.gada nogalē darbu uzsāka viena sociālā darbiniece darbam ar augsta riska ģimenēm un bērniem (0,3 darba slodze) un

sociālais pedagogs (0,4 darba slodze) darbam Lēdmanes pamatskolā un Lēdmanes pamatskolas bērnu grupā.

Uzsākot sociālo darbu ar augsta riska ģimenēm un bērniem 2009. gadā jau bija reģistrētas 8 augsta riska ģimeņu lietas. Līdz 2009.gada beigām klāt nākušas vēl divas lietas.

Minētajām ģimenēm veiktas apsekošanas dzīvesvietās, risinātas ģimeņu sociālās problēmas, tiekoties Sociālajā dienestā, noformēti 26 apsekošanas akti un sarunu protokoli. Minētajām ģimenēm 2009.gadā noformēti trīs rehabilitācijas plāni un korekcijas programmas.

Prognozējams, ka 2010.gadā sociālā situācija valstī joprojām pasliktināsies, kas ietekmēs arī Sociālā dienesta darbu. Klientiem, kuri zaudējuši darbu, vienīgie iztikas līdzekļi ir sociālie pabalsti, valsts bērnu pabalsts vai ienākumi no gadījumu darbiem. Tā kā nav regulāri finansiālie ienākumi, klientus pārņem depresija un apātija. Bieži vien viņi vienīgo risinājumu meklē, lietojot alkoholu. No tā cieš viņu ģimenes, kā arī "uzplaukst" gan emocionāla, gan fiziskā vardarbība. Šādi klienti lielāko daļu ir neapmierināti, dusmīgi un viegli aizkaitināmi.

2010.gadā plānotas aktivitātes – nelabvēlīgo un riska ģimeņu apsekošana, sociālo problēmu risināšana, humānās palīdzības sniegšana, sociālo rehabilitāciju programmu sastādīšana, atbalsts, izsniedzot pārtikas pakas u.tml.

Kā arī 2010.gadā plānota sadarbība ar sabiedriskajām organizācijām un institūcijām. Sadarbosimies ar Ogres novada sociālā dienesta Krīzes centru "Laipas", ar Lēdmanes pamatskolu un Biedrību "Esi brīvs".

Plānots veikt preventīvo darbu, organizējot izglītojošus seminārus skolotājiem, vecākiem un skolēniem, plānota regulāra augsta risku un nelabvēlīgo ģimeņu apsekošana, sociālās rehabilitācijas programmu izstrādāšana, līdzdarbības līgumu slēgšana un, ja būs nepieciešams, sociālās korekcijas programmu izstrādāšana policijas uzskaitē nonākušajiem nepilngadīgajiem pusaudžiem, kā arī plānots izvirzīto uzdevumu izpildes uzraudzība un veiktā darba rezultātu izvērtēšana un apkopošana u.tml.

Lieltvārdes novada sociālā dienesta Sociālā dienas aprūpes centra pārskats par darbu 2009.gadā

2009.gadā tika pabeigti renovācijas darbi Lieltvārdes novada sociālā dienesta Sociālais dienas aprūpes centrā (turpmāk Dienas centrā) un tas tika nodots ekspluatācijā.

Pirmajos darbības mēnešos Dienas centrā ir noslēgti 145 klientu sadarbības līgumi, kas ir labs apmeklētāju rādītājs jaunizveidotajam Dienas centram. Sabiedriskajām organizācijām - Lieltvārdes Pensionāru biedrības un Lieltvārdes Invalīdu biedrības biedriem Dienas centrā to aktīvai darbībai atvēlētas divas atsevišķas telpas.

Katru mēnesi Dienas centru apmeklēja aptuveni 570 apmeklētāji.

Populārākie sociālie pakalpojumi Dienas centrā bija: masāžas, veļas mazgāšana, duša, radošās nodarbības, psihologa konsultācijas un brīvā laika pavadīšana (galda spēles, internets, laikraksti). **Jaunākie pakalpojumi:** frizieris, izglītojošās nodarbības, mājas darbu pildīšana skolēniem.

Dienas centrā tā darbības laikā apkopota un iegūta **vidējā mēneša statistika** par klientu izmantotajiem pakalpojumiem - ziemas mēnešos pakalpojumu pieprasījums bija pieaudzis par **65%**. Vairāk nekā pusei no klientiem, kuri izmantoja konkrētos sociālos pakalpojumus bija piešķirts trūcīgās personas/ģimenes statuss. Zemāk minētie sociālie pakalpojumi viņiem bija bezmaksas:

- dušas pakalpojumu mēnesī vidēji izmantoja **50** cilvēki;
- veļas mazgāšanas pakalpojumus automātiskajā veļas mazgājamajā mašīnā mēnesī vidēji izmantoja **64** klienti.

Statistika par citiem sociālajiem pakalpojumiem 2009.gadā Dienas centrā:

- datoru un internetu dienā vidēji izmantoja 17 cilvēki;
- bērnu istabu nedēļā vidēji izmantoja ap 14 mazie bērni;
- galda spēles vidēji dienā spēlēja 8 cilvēki;
- floristikas nodarbībās piedalījās 9 cilvēki, apmēram katrā nodarbībā;
- psihologa pakalpojumus izmantoja katru piektdienu un sestdienu no plkst. 9:00-18:00, bieži arī pēc un pirms minētā darba laika.

Prognozējam, ka 2010.gadā, ņemot vērā, ka paaugstināti Dienas centra maksas pakalpojumu izcenojumi, kritīsies apmeklētāju skaits, kuri izmantos dušas un veļas mazgāšanas pakalpojumus, savukārt, iespējams, pieaugs apmeklētāju skaits, kuri izmantos jaunus sociālos pakalpojumus, īpaši tos, kas saistīti ar jauno projektu īstenošanu (projekti minēti 2009.gada veiktajos pasākumos zemāk).

2009.gadā Dienas centrā notikuši sekojoši pasākumi un nodarbības:

- **Floristikas radošās nodarbības** – bija visapmeklētākās nodarbības Dienas centrā. Nodarbības vadīja Lielvārdes Invalīdu biedrības biedre Edīte Baikovska, nodarbībās visiem klientiem bija iespēja apgūt visdažādākās iemaņas, piemēram: dizaina objektu veidošanu, dekoratīvo rāmju darināšanu, adventes vainagu veidošanu, Ziemassvētku dekoru darināšanu, ziedu kompozīcijas veidošanu, ūdenī šķīstošā auduma pielietošanu neparastu dzijas izstrādājumu veidošanā, konfekšu pušķu veidošanu utt.
- **„Atrast sevī citu”** - psiholoģiskā apmācība un atbalsta grupa bezdarbniekiem.
- **Māmiņu klubiņš**, atbalsta grupa.
- **Eiropas valstu senioru dejas** – organizēja Lielvārdes Pensionāru biedrība.
- **Asinsspiediena, holesterīna, cukura līmeņa** noteikšana – veica Lielvārdes Invalīdu biedrības biedre Daina Kaina projekta „Veselības veicināšana Lielvārdes novada iedzīvotājiem” ietvaros.
- **Bērnu attīstošās nodarbības pirmsskolas vecuma bērniem** – nodarbības sestdienās vadīja brīvprātīgā Ingrida Mūrniece.

- **Rokdarbu pulciņš** - vadīja brīvprātīgā Ija Talu.
- Anonīmo alkoholiķu sapulces – diemžēl neguva cerēto atsaucību (vairs nenotiek).
- **Kino pēcpusdienas.**
- **Šūšanas nodarbības** – tiks atsāktas, kad tiks iegādātas šujmašīnas un adāmmašīna par projekta „Alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana sociālajā dienas aprūpes centrā Lielvārdē” līdzekļiem.
- Nometne „**Zaļā cepure**” - jau otro gadu Lielvārdes novada sociālais dienests sadarbībā ar Sociālo dienas aprūpes centru organizēja šo nometni „Zaļā cepure”. Nometne bija plānota bērniem no daudzbērnu ģimenēm, maznodrošinātām un sociālā dienesta uzmanības lokā esošajām riska ģimenēm. Finansējumu šai nometnei piešķīra Lielvārdes novada dome. Atšķirībā no 2008.gada, 2009.gadā nometne „Zaļā cepure” tika organizēta divām bērnu un pusaudžu grupām, kuras apmeklēja 50 bērni. No 20.-24.jūlijam minētajā nometnē piedalījās bērni vecumā no 8 līdz 11 gadiem, savukārt, no 27.-31.jūlijam piedalījās bērni no 12 līdz 15 gadus vecumam.
- **Radošā darbnīca bērniem** – bija iespēja darboties ar dažādiem dabas materiāliem, kā arī citādi radoši izpausties (notika skolu brīvlaikos).
- **Ielīgojam Jāņus**, pasākums.
- „**Cāļa tirdziņš**” – pasākumā bija iespēja gan pirkt, gan pārdot bērnu apģērbu, apavus, rotaļlietas un citus bērnu aprūpes piederumus, kā arī ziedot minētās lietas labdarībai.
  - **Tauriņpieskārienu** masāžas seminārs – Lielvārdes novada iedzīvotājiem piedāvāja iespēju bez maksas piedalīties seminārā par vienu no bioenerģētiskās masāžas veidiem.
- „**Papardes zieda**” seminārs jauniešiem – semināra cikls tiks atsākts 2010.gada pavasarī;
- „**Pankūku balle**” – bija kultūras pasākums ar mērķi saliedēt Dienas centra klientus.
- „**Kartupeļu balle**” – bija kultūras pasākums ar mērķi saliedēt Dienas centra klientus.
- Seminārs „**Sociālā darbinieka loma darbā ar ģimenēm ar bērniem krīzes situācijā**”- Dienas centrs sadarbībā ar Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju organizēja bezmaksas semināru darbiniekiem, kuri strādā sociālajā sfērā. Uz semināru arī no citiem sociālajiem dienestiem tika aicināti ne tikai darbinieki, kas strādā ar ģimenēm un bērniem, bet arī darbinieki, kuriem darbs saistīts ar sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību. Semināru vadīja Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas priekšiece Laila Rieksta-Riekstiņa.
- SIA „Domīņa” **prezentēja mācību līdzekļu metodisko materiālu** ģimenēm un izglītības iestādēm.
- **Ziemassvētku eglīte mazajiem lielvārdiešiem** – notika sadarbībā ar sponsoriem. Tika sveikti mazie lielvārdieši vecumā no 1-6 gadi. Pasākumā piedalījās arī bērni no māmiņu klubiņa.

- **Ziemassvētku egle bērniem invalīdiem** – tika organizēta un notika pateicoties sponsoriem un sadarbojoties ar Lielvārdes novada sociālā dienesta darbiniekiem.
- **Ziemassvētku egle bērniem no daudz bērnu ģimenēm** – tika organizēta pateicoties sponsoriem un sadarbojoties ar Lielvārdes novada sociālā dienesta darbiniekiem.
- Dienas centrs realizēja un turpinās realizēt projektu „**Alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana sociālajā dienas aprūpes centrā Lielvārdē,**”.
- Dienas centrs piedalījās projekta „Vispusīga attīstības veicināšanas programma Lielvārdes novada bērniem ar īpašām vajadzībām „**Spēka maize**” realizācijā. Projektu realizēja nodibinājums „Mārīte ABC”.
- Dienas centrs piedalījās „**Eiropas Komisijas programmā vistrūcīgākajām personām**”, kuras ietvaros 2010.gadā tiks dalītas pārtikas pakas Lielvārdes novada iedzīvotājiem, kam piešķirts trūcīgās personas/ģimenes statuss. Projektu realizēja Lielvārde Pensionāru biedrība sadarbībā ar Lielvārdes novada domi un Lielvārdes novada sociālo dienestu.

Arī 2010.gadā Dienas centrā plānots realizēt dažādus pasākumus. No 2010. gada sākuma nodarbību grafiks jau papildināts ar nodarbībām par Ģimenes budžeta plānošanu, kulināriju un galda kultūru, ko vada Genovefa Poriete. Bezmaksas konsultācijas sniedz ārsts - dziednieks Ivars Rašmanis. Beidzoties mācību stundām skolās, skolēniem, atnākot uz Dienas centru, ir iespēja pildīt skolā uzdotos mājas darbus. Liela daļa no 2009.gadā notikušajām nodarbībām turpinās arī 2010. gadā.

2009.gadā Dienas centra darbiniekiem sakarā ar vairāku projektu realizāciju, bija papildus darba slodze, savukārt, pateicoties šiem apstiprinātajiem projektiem, pieaudzis arī sociālo pakalpojumu klāsts, aprīkojums un inventārs Dienas centrā.

Dienas centrs ir pateicīgs daudziem Lielvārdes novada iedzīvotājiem, uzņēmējiem, Lielvārdes Pensionāru biedrībai un Lielvārdes Invalīdu biedrībai, klientiem, brīvprātīgajiem, visiem, kuri veicinājuši veiksmīgu Dienas centra darbību. Uzņēmēji sponsorēja dažādus Ziemassvētku pasākumus, iedzīvotāji sniedza atbalstu labdarības organizēšanā, brīvprātīgie vadīja dažādas aktivitātes Dienas centra klientiem un citādi palīdzēja organizēt pasākumus. Lielvārdes novada iedzīvotāji paši ir Dienas centra klienti un vistiešāk iesaistījās Dienas centra darbībā. Paldies visiem par darbu un atsaucību!

Ceram, ka, iepazīstoties ar šo pārskatu, būsīm ieinteresējuši kādu novada iedzīvotāju un viņš izlems iesaistīties Dienas centra darbībā. Ar Dienas centra pasākumu un nodarbību grafiku iespējams iepazīties Dienas centrā pie parādes durvīm, kā arī informācija ir uz ziņojumu dēļa Lielvārdes novada sociālajā dienestā un internetā www.lielvarde.lv sadaļā.

**Lielvārdes novada sociālā dienesta
psiholoģes Inetas Blūmītes pārskats par darbu 2009.gadā**

1. Statistika. Laika posmā no 2009.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim reģistrēti **440** psihologa apmeklējuma pieteikumi, kas ir par **200** pieteikumiem vairāk kā 2008.gadā. Tas skaidrojams gan ar Dienas centra atvēršanu 2009.gada aprīlī, kad psihologa pieņemšanas laiks ir jau divas dienas nedēļā, gan arī ar jaunas pieejas meklēšanu, cenšoties darbā iesaistīt cilvēkus, kas veido klienta sociālo loku (ģimenes locekļi, draugi utt.), līdz ar to uz konsultāciju vienlaikus nāk vairāki cilvēki.

2. Apmeklētāju kategorijās arī 2009. gadā dominē bāriņtiesas un sociālā dienesta pārraudzībā esošas personas – gan pieaugušie, gan bērni. Otrā kategorija - cilvēki krīzes, sarežģītas izvēles situācijās, vecāki ar bērniem, kuriem ir uzvedības un mācīšanās grūtības. Trešā mazākā apmeklētāju kategorija - cilvēki ar motivāciju strādāt savas personības izaugsmei.

3. Psiholoģiskais darbs sevī ietver: vidēji 10 psiholoģiskās konsultācijas, kuru laikā tiek, pirmkārt, sniegts psiholoģiskais atbalsts, veikta psihodiagnostika personības un situācijas izpētei; psihologa secinājumu sagatavošana dažādu institūciju vajadzībām, kā arī individuālajām interesēm.

Jaunums 2009.gadā – konkrēti centieni veidot, iedarbināt produktīvu atbalsta un psiholoģiskās apmācības grupu bezdarbniekiem. Pēc pirmās grupas, kas darbojās no novembra mēneša, cilvēku prasības tiek izzinātas, respektētas, programma - papildināta un pilnveidota.

Konsultatīvajās sesijās, salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, aizvien noteiktāka ir virzība uz sistēmisku pieeju, iekļaujot darbā gan ģimenes terapijas, gan meditācijas metodikas, ja risināmas konflikta situācijas. Darbā tiek iesaistīti ģimenes locekļi, ņemot vērā, ka ģimene ir sistēma, kurā tās elementiem ir spēcīga un regulāra savstarpējā ietekme, kas būtiski konkurē ar vienu stundu garo sarunu vienu reizi nedēļā, kas risinās psihologa kabinetā.

Lielvārdes novada sociālie darbinieki, sociālie pedagogi, psihologs un citi speciālisti 2009.gadā centās strādāt profesionāli, pielietojot vispusīgas zināšanas, piemēram, socioloģijā, psiholoģijā, pedagogijā, ekonomikā, politikā, medicīnā, sabiedrības attīstībā u.c. jomās, lai palīdzētu dažādās dzīves situācijās nonākušajiem sociālā dienesta klientiem un sniegtu pēc iespējas labāko atbalstu viņu sociālo problēmu risināšanai.

Lielvārdes novada
sociālā dienesta vadītāja

Inese Gelte